

**คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2
Desirable Characteristics of Educational Administrators
Under Chanthaburi Primary Educational Service Area Office 2**

วิภาวรรณ ยืนประโคน

Wipawan Yunprakhon

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Master's degree student Education Administration Faculty of Education, Bangkokthonburi University

e-mail: misswipawan.yun@bru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 และ 2) เปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน การวิจัยนี้เป็นการวิจัยสำรวจ ประชากรประกอบด้วย ครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำนวน 1,504 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 306 คน โดยการสุ่มแบบชั้นภูมิ วิธีดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (2) สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (3) เก็บรวบรวมข้อมูล และ (4) การวิเคราะห์ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ 2) เปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: คุณลักษณะอันพึงประสงค์, ผู้บริหารสถานศึกษา, สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1) to study desirable characteristics of educational institutions administrators under Chanthaburi Primary Educational Service Area Office 2; and 2) to compare the desirable characteristics of educational institutions administrators under Chanthaburi Primary Educational Service Area Office 2, classified by education level and work experience. Research methodology was a survey research. The population consists of teachers in Schools under Chanthaburi Primary Educational Service Area Office 2, included 1,504 teachers. Sample, totaling 306 teachers, was obtained by stratified random sampling method. Research procedure consisted of 4 steps; (1) study of literature and related research; (2) creation of research Instrument; (3) data collected; and (4) data analysis. The instrument used for data collection was a five – point rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation, and t-test.

The results of the research found that: 1) desirable characteristics of educational institutions administrators under Chanthaburi Primary Educational Service Area Office 2, overall and each aspect were at high level; and 2) desirable characteristics of educational institutions administrators under Chanthaburi Primary Educational Service Area Office 2, classified by educational level, and work experience is different. statistically significant at the .01 level.

Keywords: Desirable Attributes, School Administrators, Chanthaburi Primary Educational Service Area Office 2

บทนำ

การบริหารและการจัดการสถานศึกษา เป็นกระบวนการในการทำงานโดยมีผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติภารกิจอย่างเป็นระบบในสถานศึกษาที่ดำเนินการ การบริหารงานในสถานศึกษา จึงเป็นกระบวนการดำเนินงานของกลุ่มผู้บริหาร เพื่อต้องการพัฒนาหรือให้บริการทางการศึกษาแก่สมาชิกในสังคม ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ผู้บริหารสถานศึกษา จึงเป็นบุคคลสำคัญที่มีบทบาทและมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่องค์การได้กำหนดไว้และสามารถบริการทางการศึกษาแก่สังคมได้เป็นอย่างดี

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องมีความสมบัติเหมาะสม มีพฤติกรรมที่ถูกต้อง มีความเหมาะสม เพื่อส่งผลให้เกิดการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อองค์การ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปฏิรูปในการศึกษาจึงต้องมีศาสตร์และศิลป์ในการบริหารจัดการที่ดี ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่สำคัญที่จะทำให้การบริหารจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ (ศักดิ์ชัย ภูเจริญ, 2563) จากการศึกษาพบว่าแนวคิดของ สโตกคิลล์ (Stogdill, 1974: 74) นั้นมีความเหมาะสมกับบริบทคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 มากที่สุด ที่จะสามารถนำมาวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ดีได้ โดยองค์ประกอบทางด้านความสามารถทางสติปัญญาที่ผู้บริหารสถานศึกษาพึงมี ความเป็นผู้มีประสิทธิภาพ ความรับผิดชอบ ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น การยอมรับและยกย่องจากสังคม รวมไปถึงความเป็นผู้มีบุคลิกภาพความเป็นผู้นำ เพื่อให้การบริหารมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จากรายงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 มีดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้ อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพรู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง และการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายใน และภายนอก เพื่อเป็นการประกันคุณภาพและให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2, 2564)

จากที่กล่าวมาข้างต้นทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 เนื่องจากคุณลักษณะของผู้บริหาร นับว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถทำให้การบริหารงานดำเนินไปได้บรรลุผลสำเร็จ อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารที่มีคุณลักษณะทางด้านบุคลิกภาพ ความสามารถในการบริหารงานด้านวิชาการ และมีความเป็นผู้นำที่มีความเหมาะสม ตลอดจนการมีวิสัยทัศน์ในการบริหาร

จัดการ มีมนุษยสัมพันธ์ เป็นที่ยอมรับนับถือ มักจะได้รับความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่เป็นอย่างดีส่งผลให้มีการปฏิบัติหน้าที่ได้สำเร็จ และมีประสิทธิภาพ เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตการพื้นที่ศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ให้มีสมรรถนะที่สูงขึ้น สามารถผลักดันสถานศึกษาบรรลุสำเร็จตามที่ต้องการและเป็นแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้องตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาแห่งชาติ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จากการประเมินของครูผู้สอน จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2564 โดยมีจำนวนสถานศึกษาในสังกัด 106 โรงเรียน จำนวน 1,504 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2, 2564)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2564 ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่าง Krejcie & Morgan (1970: 607-610) จากนั้นจึงนำมาสุ่มตามขนาดของโรงเรียนด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) แล้วเทียบสัดส่วนตามขนาดโรงเรียน แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 306 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ที่ผู้ศึกษาได้พัฒนามาจากแบบสอบถามเรื่องคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ซึ่งเป็นแบบสอบถามระดับความพึงพอใจที่มี 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามตรวจสอบรายการเกี่ยวกับสถานภาพของประชากรกลุ่มตัวอย่างแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามใช้สำหรับรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยแยกออกเป็น 6 ด้าน

3. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เรื่องคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กำหนดกรอบแนวคิด กำหนดนิยามศัพท์ เพื่อให้เป็นแนวทางการสร้างแบบสอบถามและข้อคำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

3.2 ร่างแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจแก้ไขเนื้อหาและข้อเสนอแนะ และสำนวนภาษาที่ใช้ ตลอดจนความถูกต้องเหมาะสมตามจุดมุ่งหมายของวิจัย

3.3 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) นำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม ให้ได้ค่าความสอดคล้อง (IOC) ทุกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00

3.4 ปรับปรุงเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลตามผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะและนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

3.5 หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient alpha) ของครอบบาค (Conbach, 1990: 202-204) ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.95

3.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นแล้วไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ขอนหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ถึงผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูล

4.2 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการนำแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง จำนวน 306 ฉบับ โดยนัดหมายเก็บรวบรวมข้อมูลกลับด้วยการกำหนดส่งคืนแบบสอบถามหลังจากนั้น 1 สัปดาห์ ซึ่งได้รับแบบสอบถามกลับคืนและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามมีความสมบูรณ์จำนวน 306 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4.3 นำคะแนนที่ได้หาค่าทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

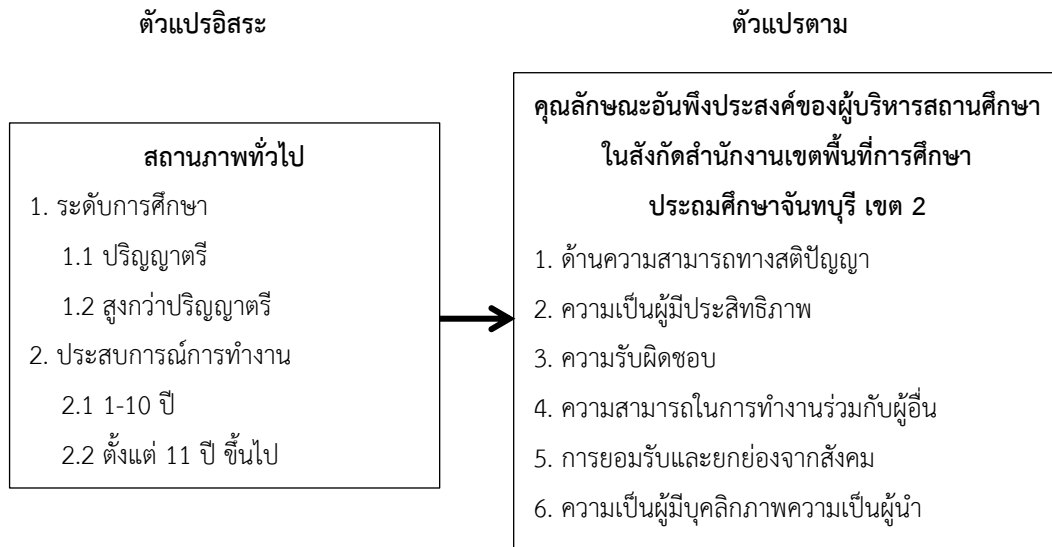
5.1 วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequencies) และหาร้อยละ (Percentage)

5.2 ทำวิเคราะห์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายด้านและโดยรวม

5.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน สถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าที (t-test)

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามแนวคิดของ สโตกคิลล์ (Stogdill, 1974: 74) 6 ด้าน ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยภาพรวม

ระดับความคิดเห็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ด้านความสามารถทางสติปัญญา	3.95	0.46	มาก	5
2. ด้านความเป็นผู้มีประสิทธิภาพ	4.31	0.61	มาก	1
3. ด้านความรับผิดชอบ	4.03	0.54	มาก	4
4. ด้านความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.16	0.60	มาก	2
5. ด้านการยอมรับและยกย่องจากสังคม	3.94	0.53	มาก	6
6. ด้านความเป็นผู้มีบุคลิกภาพความเป็นผู้นำ	4.10	0.53	มาก	3
รวม	4.08	0.46	มาก	

2. การเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานได้ดังนี้

2.1 ผลเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ตามการประเมินของครูโดยรวม จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ตามการประเมินของครูโดยรวม จำแนกตามระดับการศึกษา

(n=306)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้บริหาร	ระดับการศึกษา						t	Sig.
	ปริญญาตรี			สูงกว่าปริญญาตรี				
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
1. ด้านความสามารถทางสติปัญญา	3.97	0.52	มาก	3.90	0.10	มาก	1.08**	.000
2. ด้านความเป็นผู้มีประสิทธิภาพ	4.24	0.63	มาก	4.56	0.45	มากที่สุด	3.97**	.003
3. ด้านความรับผิดชอบ	4.04	0.61	มาก	4.01	0.12	มาก	0.41**	.000
4. ด้านความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.17	0.68	มาก	4.12	0.10	มาก	0.63**	.000
5. ด้านการยอมรับและยกย่องจากสังคม	4.12	0.10	มาก	3.91	0.59	มาก	-2.02**	.000
6. ด้านความเป็นผู้มีบุคลิกภาพความเป็นผู้นำ	4.06	0.59	มาก	4.23	0.20	มาก	-2.41**	.000
รวม	4.06	0.51	มาก	4.15	0.14	มาก	-1.31**	.000

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ตามการประเมินของครูโดยรวม จำแนกตามประสบการณ์ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ตามการประเมินของครูโดยรวม จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

(n=306)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหาร	ประสบการณ์ในการทำงาน						t	Sig.
	1-10 ปี			11 ปีขึ้นไป				
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
1. ด้านความสามารถทางสติปัญญา	4.01	0.51	มาก	3.77	0.07	มาก	3.99**	.000
2. ด้านความเป็นผู้มีประสิทธิภาพ	4.40	0.68	มาก	4.03	0.07	มาก	4.66**	.000
3. ด้านความรับผิดชอบ	3.98	0.61	มาก	4.20	0.11	มาก	-3.10**	.000
4. ด้านความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.08	0.67	มาก	4.40	0.08	มาก	-4.07	.000
5. ด้านการยอมรับและยกย่องจากสังคม	4.18	0.38	มาก	3.21	0.12	มาก	21.64**	.000
6. ด้านความเป็นผู้มีบุคลิกภาพความเป็นผู้นำ	4.30	0.43	มาก	3.46	0.21	มาก	16.29**	.000
รวม	4.16	0.50	มาก	3.85	0.05	มาก	5.34**	.000

จากตารางที่ 3 พบว่า เปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ตามการประเมินของครูโดยรวม จำแนกตามประสบการณ์ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผู้วิจัยขออภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ตามการประเมินของครูโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ผู้บริหารผู้บริหารควรต้องมี คือการที่สามารถสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลทั้งภายในและภายนอกองค์กร เพื่อช่วยให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จ รวมไปถึงสามารถปฏิบัติงานเชิงรุกได้ดีมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของฮาพิช ข่านุรักษ์ (2557) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทัศนะของครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง พบการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยองค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทัศนะของครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดพัทลุง ประกอบด้วยองค์ประกอบด้านการปฏิสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ด้านการปฏิบัติงานแบบมีเป้าหมาย และด้านความรับผิดชอบและการอุทิศตนต่องาน ซึ่งตามการประเมินของครูในแต่ละด้าน ดังนี้

1.1 ด้านความสามารถทางสติปัญญา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารจัดการโดยมีการใช้ความสามารถที่มี รวมไปถึงความเชี่ยวชาญในการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของแก้วมณี โสพิณ (2563) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ของข้าราชการครูในเครือข่ายพันธปัญญา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ผลการวิจัยจากข้อเสนอแนะพบว่าผู้บริหารควรมีความรู้รอบด้าน สามารถเป็นที่ปรึกษาให้แก่ ผู้ใต้บังคับบัญชาได้ มีการวางแผนงานอย่างเป็นระบบ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภมาส วิสัยนาม (2560) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ที่พบว่าผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ ในการบริหารงานและจัดการศึกษาที่เหมาะสม อีกทั้งผู้บริหารได้มีการเตรียมความพร้อมก่อนที่จะมาเป็นผู้บริหารตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งของกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ทำให้คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีความเหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นความสามารถทางสติปัญญา ความเป็นผู้มีประสิทธิภาพ ความรับผิดชอบ ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นในสังคม การยอมรับนับถือ และความเป็นผู้มีบุคลิกภาพในความเป็นผู้นำซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้ย่อมมีความสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษาเป็นอย่างมาก

1.2 ด้านความเป็นผู้มีประสิทธิภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีความสามารถ นำ และแนะแนวทางแก่ครู บริหารจัดการครูที่มีความแตกต่างทางบุคลิกภาพ ตลอดจนช่วยควบคุมครู ที่มีความบกพร่องด้านคุณธรรม และประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครู สอดคล้องกับงานวิจัยของวสันต์ บัวชุม และคณะ (2562) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผลการศึกษาจากข้อเสนอแนะ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นคนที่มีความรู้ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ส่งเสริมครูในการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร มีทักษะการสื่อสารที่ดี และสามารถโน้มน้าวใจบุคลากร และคุณลักษณะด้านการเป็นนักริเริ่มสร้างสรรค์มี

1.3 ด้านความรับผิดชอบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีความมุ่งมั่นตั้งใจปฏิบัติหน้าที่การทำงานให้บรรลุความสำเร็จตามความมุ่งหมายยอมรับผลการกระทำนั้น และพยายามปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดี

ยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของฮาพิซ ชานูร์กี (2557) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทัศนะของครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง พบว่า องค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทัศนะของครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดพัทลุง ด้านความรับผิดชอบและการอุทิศตนต่องานอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของวสันต์ บัวชุม และคณะ (2562) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัทมา ผลการศึกษาจากข้อเสนอแนะพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรมีแนวคิดและเทคนิคใหม่ ๆ ในการปรับปรุงและพัฒนางานในความรับผิดชอบต่อให้เกิดการพัฒนา และมีความสามารถในการคิดนอกกรอบ และการคิดสร้างสรรค์

1.4 ด้านความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีการรับฟังความคิดเห็นของครู สามารถทำงานร่วมกับครูได้เป็นอย่างดี ทั้งมีทัศนคติในการทำงานที่ดี คิดบวก มองโลกในแง่ที่ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของบุษบา คำนนท์ (2559) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ในทัศนะของครูโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ด้านความรู้ความสามารถอยู่ในระดับมาก ซึ่งในด้านมนุษยสัมพันธ์ผู้บริหารนั้นมีการยกย่องให้เกียรติกับครูที่ร่วมงานด้วย มีความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของงานได้เป็นอย่างดี และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุพี โสมโสภา (2560) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารที่พึงประสงค์ของครูกลุ่มโรงเรียนสรรคบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท พบว่าด้านที่มีคุณลักษณะของผู้บริหารควรมีด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพิ่มขึ้น ส่งผลถึงความสามารถในการควบคุม แก้ไขปัญหาสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

1.5 ด้านการยอมรับและยกย่องจากสังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารเป็นคนที่เป็นมิตร มนุษยสัมพันธ์ดี ทำให้รู้จักกับบุคคลภายนอกเยอะ และมีคนยอมรับนับถืออย่างกว้างขวางทำให้เวลาประสานงานจึงได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ แก้วมณี โสพิน (2563) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ของข้าราชการครูในเครือข่ายพันธับัญญา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 พบว่าผู้บริหารสามารถสร้างความเป็นทีมได้ ต้องกล้าคิด กล้าตัดสินใจภายใต้หลักการที่ถูกต้อง เป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี และมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาองค์กรมีความคิดทันสมัย ก้าวไกล

1.6 ด้านความเป็นผู้มีบุคลิกภาพความเป็นผู้นำ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีความสามารถในการรับรู้และเข้าใจในสภาพความจริงได้อย่างถูกต้อง มีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นและสังคมได้ดี รวมไปถึงผู้บริหารมีความสามารถในการพัฒนาตนเอง และพัฒนาทางการแสดงออกของตนต่อผู้อื่นได้ดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของเอกสิทธิ์ ปากแก้ว และคณะ (2558) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดุสิตธานี เขต 4 พบว่า ด้านความเป็นผู้นำอยู่ในระดับมาก ซึ่งผู้บริหารได้มีการเตรียมความพร้อมก่อนที่จะมาบริหารซึ่งมีการผ่านเกณฑ์การพิจารณาการกำหนดตำแหน่งของกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ทำให้ผู้บริหารมีบุคลิกภาพความเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุพี โสมโสภา (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารที่พึงประสงค์ของครูกลุ่มโรงเรียนสรรคบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท พบว่า ด้านที่มีคุณลักษณะของผู้บริหารมีอาชีพที่สุจริต คือด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม ความเป็นผู้นำ อยู่ในระดับน้อย

2. ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ตามการประเมินของครูจำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ผลการวิจัยพบว่า 1) จำแนกตามระดับการศึกษา แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ

ระดับการศึกษาส่งผลต่อทัศนคติของครู ครูที่มีระดับการศึกษาที่สูงกว่าอาจจะได้รับความรู้ในมุมมองใหม่ ๆ มีการรับรู้กลยุทธ์ คุณลักษณะต่าง ๆ ของผู้บริหารที่มีแตกต่างกับครูที่ระดับการศึกษาน้อยกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของแก้วมณี โสพิณ (2563) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ของข้าราชการครูในเครือข่ายพันธสัญญา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พัทลุง เขต 2 พบว่า ข้าราชการครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภมาส วิสัยนาม (2560) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน และ 2) จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่าทำให้การรับรู้ ความคิดเห็น ความเชื่อที่มีความแตกต่างกันทำให้มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของศุภมาส วิสัยนาม (2560) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุชบา คำนนท์ (2559) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ในทัศนะของครูโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากการศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 เมื่อผู้วิจัยมาวิเคราะห์ตามรายด้าน พบว่า ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะบางประเด็น ดังนี้

1. ด้านความเป็นผู้มีบุคลิกภาพความเป็นผู้นำ ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายเพื่อการพัฒนาเรื่องคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีคุณลักษณะมีทักษะ ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานให้อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านเพื่อนำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาต่อไป
2. ด้านความเป็นผู้มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารควรมีโครงการจัดแลกเปลี่ยนความรู้ในการบริหารสถานศึกษาให้กับผู้บริหารสถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อความสามารถบริหารทรัพยากรในการจัดการเรียนการสอน สามารถแก้ปัญหาภายในโรงเรียนตามสถานการณ์ ได้อย่างเหมาะสม และสามารถปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จ
3. ด้านความรับผิดชอบ ผู้บริหารควรกำหนดยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาหรือนโยบายด้านการส่งเสริมพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา อันจะเป็นประโยชน์และก่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อสถานศึกษา
4. ด้านการยอมรับและยกย่องจากสังคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ควรมีการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในทุกปี
5. ด้านความสามารถทางสติปัญญา ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการพัฒนาด้านความรู้ความสามารถผู้บริหารสถานศึกษา เช่น การพัฒนาด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มาประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ
6. ด้านความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ผู้บริหารควรรับฟังความคิดเห็นหรือปัญหาของผู้ร่วมงาน มีอัธยาศัยดี พุดจาสุภาพกับทุกคน ให้เกียรติผู้ร่วมงาน ใส่ใจในเรื่องของหน้าที่การงานของผู้ร่วมงาน

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเรื่อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2
2. ควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาบุคลิกภาพความเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐานของผู้บริหารสู่ความเป็นเลิศ
3. ควรศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่อื่นๆ หรือตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างอื่น เช่น ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อที่จะได้ผลจากการวิจัยที่ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- แก้วมณี โสพิน. (2563). คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ของข้าราชการครูในเครือข่ายพันธปัญญา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พัทลุง เขต 2. *การประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติ และนานาชาติ ครั้งที่ 11*. วันที่ 17 กรกฎาคม 2563 มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา.
- บุษบา คำนนท์. (2559). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ในทัศนะของครูโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2*. งานนิพนธ์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วสันต์ บัวชุม และคณะ. (2562). คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. *วารสารการบริหาร การศึกษาและภาวะผู้นำ*. 7(27) เมษายน - มิถุนายน 2562. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ศักดิ์ชัย ภูเจริญ. (2563). *ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ในยุคปฏิรูปการศึกษา*. (ออนไลน์). เข้าถึงข้อมูลจาก www.kruinter.com/show.php?id_quiz=107&p=1
- ศุภมาส วิสัยนาม. (2560). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี*. สาขาวิชาการบริหารการศึกษาระดับบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สุพี โสภโสภิต. (2560). *การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารที่พึงประสงค์ของครูกลุ่มโรงเรียนสรรคบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท*. การค้นคว้าอิสระ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- เอกสิทธิ์ ปากแก้ว และคณะ. (2558). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดุสิตธานี เขต 4. *การประชุมวิชาการและเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ “สร้างสรรค์ และพัฒนา เพื่อก้าวหน้าสู่ประชาคมอาเซียน” ครั้งที่ 2* วันที่ 18-19 มิถุนายน 2558 ณ วิทยาลัยนครราชสีมา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา.
- ฮาพิช ขำนุรักษ์. (2557). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทัศนะของครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนสอน ศาสนา อิสลาม จังหวัดพัทลุง*. วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- Stogdill, R.M. (1974). *Handbook of Leadership: A Survey of Theory and Research*. New York: Free Press.